

Jaarverslag 2017 – 2018

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO2801

Inhoud

Inleiding	3
1. Loket Passend Onderwijs	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Doelstelling	4
1.3. Werkwijze	4
1.4. Kwantitatieve gegevens Loket Passend Onderwijs	5
1.5. Thuiszitters en risicoleerlingen	6
1.6. PO-VO traject	9
1.7. Adviescommissie en werkgroep PO-VO	10
2. De Delta	11
2.1. Inleiding	11
2.2. Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten	11
2.3. Examens	13
2.4. Gerealiseerde onderwijstijd	15
2.5. Kwaliteitszorg/tevredenheidsonderzoeken	16
3. Extra Ondersteuning	17
3.1. Inleiding	17
3.2. Procedures voor aanvraag extra ondersteuning	17
3.3. Inzet Begeleiders Passend Onderwijs	17
3.4. Aantallen Adviescommissie PO-VO	18
3.5. Aantallen Plusarrangementen/zij-instroom De Delta	19
3.6. ACT opdracht en aantallen.....	19
4. Ontwikkelingen, reflectie en aanbevelingen	22
4.1. Loket Passend Onderwijs	22
4.2. De Delta	23
4.3. PCL en ACT	24

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017-2018 van het samenwerkingsverband passend onderwijs VO 2801. Er is gekozen voor een nieuwe opzet van het jaarverslag. Om de verbinding tussen de verschillende organisatie onderdelen en de activiteiten van het samenwerkingsverband te laten zien is ervoor gekozen om één jaarverslag te maken.

Het samenwerkingsverband heeft als opdracht om voor alle leerlingen die in onze regio onderwijs ontvangen het onderwijs te laten aansluiten bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Om dit te kunnen realiseren is er een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen nodig binnen het regulier- en speciaal voortgezet onderwijs. Het samenwerkingsverband beschikt over een bovenschoolse voorziening, De Delta, waar leerlingen voor korte of langere tijd gebruik van kunnen maken.

Met het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband wil het samenwerkingsverband de ontwikkeling en de schoolloopbaan optimaliseren van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Het aanbod bevat zowel basisondersteuning als extra ondersteuning.

In dit jaarverslag een overzicht van activiteiten die het samenwerkingsverband hiervoor doet. In hoofdstuk 1 leest u de inzet van het Loket passend onderwijs, hoofdstuk 2 gaat over bovenschoolse voorziening De Delta, hoofdstuk 3 gaat over de extra ondersteuning die het samenwerkingsverband biedt en in hoofdstuk 4 staan ontwikkelingen en aanbevelingen beschreven.

De medewerkers van het samenwerkingsverband kijken terug op een succesvol jaar waarin zij zich hebben ingezet voor de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Daarin ervaren zij een waardevolle samenwerking met de scholen uit het samenwerkingsverband en andere partners die zich inzetten voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Tegelijkertijd zien we een aantal verbeterpunten waar we ons de komende jaren voor gaan inzetten.

Ik ga er vanuit dat dit jaarverslag u een beeld geeft van de activiteiten en resultaten van het samenwerkingsverband.

Annemarije van Overschot
directeur

1. Loket Passend Onderwijs

1.1. Inleiding

Het Loket Passend Onderwijs is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuningsvragen van de scholen die onderdeel uitmaken van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. Hierbij gaat het Loket Passend Onderwijs uit van de onderwijsbehoefte van de leerling. Centraal staat de vraag wat de leerling nodig heeft en niet wat de mogelijke tekorten van de leerling zijn. Bij het Loket Passend Onderwijs zijn adviseurs en GZ psychologen werkzaam. De medewerkers van het Loket Passend Onderwijs hanteren een oplossingsgerichte- en handelingsgerichte aanpak. Plaatsing van leerlingen gebeurt in basis binnen het regulier onderwijs indien nodig met extra ondersteuning van uit het samenwerkingsverband en indien noodzakelijk wordt een leerling speciale ondersteuning geboden vaak binnen de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

1.2. Doelstelling

Het Loket Passend Onderwijs heeft de volgende doelstellingen:

- Advisering van school, ouders en leerlingen van het SWV Passend Onderwijs 2801 op het gebied van leerlingenzorg
- Consultatie voor scholen, jeugdhulpverleningsinstanties en leerplichtambtenaren
- Toeleiding van leerlingen (aangemeld door scholen) naar passend onderwijs-zorgtrajecten.
- Het monitoren van en zo nodig adviseren bij zorgwekkend verzuim
- Organiseren van de overgang van zorgleerlingen van primair naar voortgezet onderwijs, PO-VO traject.

1.3 Werkwijze

Het Loket Passend Onderwijs werkt op basis van de aanmelding van een school in Onderwijs Transparant. Na overleg met school worden leerlingen zo nodig uitgenodigd voor onderzoek en worden de onderzoeksresultaten besproken met ouders en leerling in een adviesgesprek. Van het onderzoek en adviesgesprek wordt een verslag gemaakt dat gelijktijdig aan school en ouders wordt gestuurd. Het verslag bevat handelingsgerichte adviezen voor school, ouders en leerling.

De adviezen van het Loket kunnen uitmonden in de vorm van:

- Extra ondersteuning op school binnen de basisondersteuning
- Doorverwijzing naar Jeugdhulpverleningsinstanties en GGZ instellingen
- Doorverwijzing naar de boven-schoolse voorziening de Delta, het VSO en onderwijs-zorgtrajecten

De adviseurs zijn verbonden aan vast groep scholen, de school heeft het gehele schooljaar een eigen adviseur, die aansluit bij de ondersteuningsstructuur van de school.

Het Loket Passend Onderwijs is ook het aanspreekpunt voor Jeugd- en gezinsteam jeugdhulpverleningsinstanties en leerplichtconsulenten waar het gaat om consultatie betreffende onderwijs en onderwijs-ondersteuning binnen het samenwerkingsverband.

1.4. Kwantitatieve gegevens Loket Passend Onderwijs

1.4.1 Aantal consulten per school en vestiging

Hier onder vindt u het aantal aanmeldingen bij het Loket Passend Onderwijs, het betreft hier in behandeling genomen consulten.

School	Vestiging	2016-2017	2017-2018
Bonaventura College		36	44
	Burggravenlaan	8	14
	Mariënpoolstraat	4	7
	Boehavelaan	18	10
	Roelofarendsveen	7	13
Da Vinci College		63	66
	Lammenschans & ISK	41	36
	Leonardo	10	18
	Kagerstraat	12	12
Visser 't Hooft Lyceum		15	14
	Kagerstraat	14	11
	Leiderdorp	1	3
Vlietland College		8	8
Wellant College	Oegstgeest	4	6
Mare College		12	6
Stedelijk Gymnasium		9	14
	Athena	4	6
	Socrates	5	8
Teylingen College	Duinzicht	10	8
Adelbert College		17	16
Rijnlands Lyceum		2	1
	Oegstgeest	1	0
	Wassenaar	0	0
Waterland		3	5
Leo Kanner Scholengroep		2	22
	PC Hooftcollege	2	6
	Leo Kanner College	0	1
	Leo Kanner School	0	0
	ESB Curium	0	15
Het Metrum		3	1
De Delta		7	6
Totaal		192	216

1.4.2. Aantal consulten instanties en ouders

Naast de consulten van de scholen (via Onderwijs Transparant) zijn in totaal **53** consulten en vragen om informatie door andere instanties en ouders aangevraagd. Het betreft aanvragen door:

- Collega samenwerkingsverbanden
- Scholen buiten onze regio

- Leerplichtconsulenten
- Jeugdhulpverleningsinstanties
- Ouders

1.5. Thuiszitters en risicoleerlingen

Binnen de regio Holland Rijnland zijn afspraken gemaakt over de aanpak thuiszitters en risicoleerlingen tussen de samenwerkingsverbanden PO en VO en het Regionaal Bureau Leerplicht, hierbij worden de volgende definities gehanteerd.

Thuiszitter

Een thuiszitter is een op een school ingeschreven leer- of kwalificatie plichtige leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt zonder dat er sprake is van een vrijstelling van de leerplicht.

Risico leerling

Een leerling die gedurende 4 weken structureel* verzuimt wegens medisch of psychische omstandigheden. Artikel 11d LPW

*Structureel= wekelijks terugkerend verzuim op vaste momenten.

Beide categorieën worden door de scholen gemeld als zorgwekkend verzuim.

- In het kader van de wet passend onderwijs melden scholen risicoleerlingen en thuiszitters bij het Loket Passend Onderwijs onder de noemer zorgwekkend verzuim.
- Scholen geven hoofdoorzaak van het verzuim en de interventies aan door een keuze uit een bestand van met vaste categorieën . Er kan een overlap bestaan tussen de verschillende categorieën, percentages dienen voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Veelal betreft het combinaties van redenen, de aangegeven categorie betreft de bovenliggende problematiek.
- De gemelde risicoleerlingen en thuiszitters zijn afgestemd met gegevens van het Regionaal Bureau Leerplicht.
- Van de risicoleerlingen en thuiszitters is melding gedaan bij de onderwijsinspectie en wordt periodiek verslag gedaan in het directeurenoverleg en netwerkbijeenkomsten van zorgcoördinatoren.

1.5.1 Aantal thuiszitters en risicoleerlingen

Naast de consulten zijn in het schooljaar in totaal **132** zorgwekkend verzuim meldingen gemeld en geregistreerd in Onderwijs Transparant. Tevens waren **83** meldingen uit het schooljaar 2016-2017 nog niet afgerond.

	2017-2018
Risicoleerlingen	128
Nog lopend van 2016-2017	83
Thuiszitters	4

Gedurende het schooljaar zijn 75 meldingen positief afgerond, het verzuim is gestopt.

1.5.2 Meldingen zorgwekkend verzuim per school en locatie

School	Vestiging	Totaal zorgwekkend verzuim
Bonaventura College		30
	Burggravenlaan	2
	Mariënpoolstraat	6
	Boehaavelaan	16
	Roelofarendsveen	6
Da Vinci College		24
	Lammenschans	11
	Leonardo	2
	Kagerstraat	11
Visser 't Hooft Lyceum		13
	Kagerstraat	7
	Leiderdorp	6
Vlietland College		2
Wellant College	Oegstgeest	2
Mare College		10
Stedelijk Gymnasium		12
	Athena	9
	Socrates	3
Teylingen College	Duinzicht	4
Adelbert College		8
Rijnlands Lyceum		7
	Oegstgeest	4
	Wassenaar	3
Waterland		2
Leo Kanner Scholengroep		16
	PC Hooftcollege	11
	Leo Kanner College	5
	Leo Kanner School	0
Het Metrum		0
Thermiek VMBO		2
Totaal		132

1.5.3 Analyse thuiszitters en risicoleerlingen naar categorie

Er is een analyse gemaakt van de Risicoleerlingen afkomstig uit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. De analyse is uitgevoerd op een totaal van **195** leerlingen **132** nieuwe en **83** 'oude' meldingen.

Het betreft hier een rapportage van stand cijfers, gedurende het gehele schooljaar worden er verzuimmeldingen positief afgerond en nieuwe verzuimmeldingen gedaan.

Gedurende het schooljaar zijn er 75 verzuimmeldingen positief afgesloten, het verzuim is gestopt.

In onderstaande analyse laten we de gerapporteerde hoofdoorzaken en interventies zien.

Hoofdoorzaak	Percentage
Problemen in- en met de leerling*	50 %
Ziekte	20 %
Thuisituatie	9 %
Opname en/of behandeling	8 %
Leerling wil niet naar school	9 %
Geen passend Onderwijs- Zorgarrangement	4 %
Totaal	100%

Interventie * *	Percentage
Aangepast onderwijsprogramma	15 %
Advies behandelaar/GGD	12 %
Multi disciplinair overleg	12 %
Melding en actie Leerplicht	12 %
Perspectiefplan met ouders	7 %
Onderzoek bij LPO	7 %
Inzet JHV/JGT	8 %
Aanmelding JGT	7 %
Tijdelijke dagbesteding	6 %
Aanvraag TLV /VSO	5 %
Anders	9 %
Totaal	100%

* Problemen in- en met de leerling is de categorie psychische- en psychiatrische problematiek. (Alleen de eerste hoofdoorzaak is gescoord, scholen kunnen meerdere hoofdoorzaken aangeven) Van de leerlinggebonden problematiek is het overgrote deel jeugdpsychiatrisch (angst/fobie/ autisme) Het merendeel (85%) van deze groep heeft GGZ contacten in het heden of in het verleden. Wachtlijstproblematiek en/of het uitblijven van een adequate GGZ aanpak en samenwerking met onderwijs zijn veelal reden van geen of onvoldoende volgen van onderwijs.

** Alleen de eerste interventie is gescoord, scholen kunnen meerdere interventies aangeven, veelal hebben er meerdere interventies plaatsgevonden.

Aanvullende informatie over zorgwekkend verzuimmeldingen:

Onderwerp	Percentage
Leerplicht geïnformeerd	65 %

Verhouding jongens /meisjes	45 % / 55 %
Leerjaar	Percentage
VO 1	12 %
VO 2	20 %
VO 3	28 %
VO 4	30 %
VO 5/6	10 %
Totaal	100 %

1.6. PO-VO traject

In de regio Leiden hebben in het schooljaar 2017-2018 2595 leerlingen de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs gemaakt. Voor leerlingen is deze overgang een belangrijke en tevens spannende stap in hun schoolloopbaan. Om er voor te zorgen dat de leerling optimaal van de ene vorm van onderwijs naar de andere kan doorstromen, is een goede aansluiting tussen het primair en het voortgezet onderwijs van groot belang. Dit vraagt veel aandacht en afstemming tussen beide sectoren. We streven naar een soepele overgang van het PO naar het VO waarbij we vroegtijdig, zorgvuldig en gezamenlijk te werk gaan.

Een belangrijk onderdeel in een goede aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs is het PO-VO traject. Binnen de regio Leiden (Samenwerkingsverband VO-leiden 2801 en Passend Primair onderwijs Regio Leiden) zijn er goede afspraken gemaakt voor de overgang van de leerlingen, die aangewezen zijn op Leerwegondersteunend onderwijs, de boven-schoolse voorziening De Delta en het praktijkonderwijs. Er zijn afspraken over het gebruik van toetsen, aanvullend onderzoek en het onderwijskundig rapport. In het voorjaar vindt er een warme overdracht plaats tussen basisscholen en VMBO scholen.

Het gemeenschappelijke PO-VO traject wordt geïnitieerd door de werkgroep PO-VO en uitgevoerd door het Loket Passend Onderwijs. Voor een uitgebreidere beschrijving van het PO-VO traject binnen de samenwerkingsverbanden PPO regio Leiden en SWV Passend Onderwijs VO2801, zie de websites; www.ppregioleiden.nl, www.swvvo2801.nl.

1.7. Adviescommissie en werkgroep PO-VO

1.7.1 Leden

De adviescommissie bestond in het schooljaar 2017-2018 uit 3 vaste leden vanuit het Loket Passend Onderwijs. De werkgroep PO-VO bestond uit vertegenwoordigers vanuit het BAO, SBAO, praktijkonderwijs, De Delta, vmbo scholen, de beide samenwerkingsverbanden.

1.7.2 Taakomschrijving

Afgelopen schooljaar 2017-2018 is gewerkt met de volgende taakomschrijving zoals geformuleerd is door het Samenwerkingsverband.

- a. de beoordelingsfunctie t.a.v. de didactische en cognitieve gegevens van leerlingen beoordelen i.v.m. aanvraag advisering en plaatsing op De Delta en het Praktijkonderwijs.
- b. De adviescommissie adviseert aan de basisscholen over de mogelijkheden van een leerling bij overstap naar het VO.
- c. De werkgroep PO-VO komt drie keer per jaar bij elkaar en heeft tot taak het evalueren en monitoren van het traject.

1.7.3 Werkwijze

De adviescommissie zal zich met het afgeven van adviezen houden aan de richtlijnen en wettelijke criteria voor respectievelijk LWOO en Praktijkonderwijs.

De commissie kan de volgende adviezen afgeven:

- VMBO (LWOO) screening *
- Praktijkonderwijs

*VMBO (LWOO) screening: als er sprake is van extra ondersteuningsbehoefte, mogelijk meer dan in het kader van LWOO kan worden geboden. Plaatsing op De Delta behoort tot één van de mogelijkheden.

Met ingang van augustus 2017 zijn geen LWOO aanwijzingen meer afgegeven door het Samenwerkingsverband. De scholen voor voortgezet onderwijs bepalen zelf voor welke leerlingen zij ondersteuning in het kader van LWOO wenselijk vinden. Zij doen dit op basis van de richtlijnen zoals vastgesteld in de notitie 'nieuwe werkwijze ondersteuning in het kader van LWOO en praktijkonderwijs' zie websites [www. pporegioleiden.nl](http://www.pporegioleiden.nl), [www. swvvo2801.nl](http://www.swvvo2801.nl)

Wanneer de adviescommissie van mening is dat een plek binnen het reguliere VO of de boven schoolse voorziening niet te realiseren valt, dan wordt doorverwezen naar de Adviescommissie Toelaatbaarheid (ACT) om een pré-advies VSO aan te vragen.

Voor een overzicht van de kwantitatieve cijfers van de door de PO VO commissie afgegeven adviezen zie hoofdstuk 3. Extra ondersteuning.

2. De Delta

2.1. Inleiding

De Delta is de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband. Binnen De Delta volgen leerlingen onderwijs op VMBO niveau. Verdeeld over 5 leerjaren (een verlengd brugklasjaar) wordt een volledig VMBO programma aangeboden op zowel basis- kader- en theoretische leerweg. De examens zijn georganiseerd via een extraneusconstructie met de stamscholen.

Naast bovengenoemde klassen zijn er twee groepen leerlingen die toe werken naar een instroom in MBO niveau 2 of werken aan een toeleiding naar een vaste betrekking. Het programma is gebaseerd op afspraken uit een convenant ENTREE opleiding dat De Delta heeft gesloten met MBO Rijnland. De examinering voor deze leerlingen vindt plaats via examinatoren van MBO Rijnland.

Visie en doelstelling

“Voor alle leerlingen een passende plaats!”

De Delta wil aan alle leerlingen die op De Delta geplaatst worden de meest optimale tijdelijke onderwijsplaats bieden. De Delta is daarnaast de schakel tussen scholen, ouders en zorginstanties om de leerling met succes terug te begeleiden naar de school van herkomst of om een passende vervolgplaats te bieden in het onderwijs.

Trajecten op De Delta

In het schooljaar 2017-2018 werd alleen nog gewerkt met korte en lange trajecten. Een kort traject is een verblijf van maximaal een jaar en een lang traject is voor een verblijf van meer dan een jaar met een maximum van drie jaar.

Voor alle leerlingen die startten in de onder instroom is bij aanvang een lang traject aangevraagd. Leerlingen die zij instromen voor een examentraject kregen ook een lang traject.

Korte trajecten waren de trajecten voor de ENTREE opleiding en de trajecten die in het verleden onder rebound trajecten vielen. De rebound trajecten was weinig vraag naar en de ervaring leerde dat veel leerlingen uit deze trajecten een langer verblijf op De Delta nodig hadden dan de maximale 13 weken.

2.2. Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten

Leerlingen aantallen per 1 oktober:

Jaar (per 1 oktober)	Leerlingen aantal	Aantal leerlingen Onder- instroom	Aantal leerlingen Zij- instroom
2014	190	32	20
2015	180	49	31
2016	156	26	35
2017	168	41	56

Aantallen onder-instroom per stamschool:

Stamschool	Aantal leerlingen Onder instroom per 01-10-2017
Da Vinci College Lammenschans	20
Bonaventura College Boerhaave	11
Wellant College Oegstgeest	9
Het Waterland	1

Aantallen zij- instroom per stamschool (inclusief Entree)

School	Vestiging	Aantal leerlingen
Bonaventura College		12
	Burggravenlaan	1
	Boerhaavelaan	10
	Roelofarendsveen	1
Da Vinci College		17
	Lammenschans	13
	Leonardo	3
	Kagerstraat	1
Visser 't Hooft Lyceum		2
	Kagerstraat	1
	Leiderdorp	1
Vlietland College		
Wellant College		3
	Oegstgeest	1
	Rijnsburg*	2
Mare College		3
Teylingen College		4
	Duinzicht	1
	KTS	2
	Leeuwenhorst*	1
Adelbert College		1
Andreas College*		2
Fioretti College Hillegom		1
Totaal		56

*) dit zijn locaties van scholen buiten het SWV 2801 Leiden. De leerlingen die van buiten het eigen SWV komen worden vaak geplaatst in Buitenkans of ENTREE als vervolg op Buitenkans.

Aantal uitstroomleerlingen (tussentijds)/schakelen

Jaar	Aantal leerlingen
2014-2015	41
2015-2016	90
2016-2017	73
2017-2018	69

Leerlingen die instromen in de onderbouw werken aan doelen om te gaan schakelen naar de stamschool. De leerlingen krijgen een lang arrangement van twee jaar om de doelen voor succesvol en kansrijk schakelen te bereiken. In voorkomende gevallen wordt het arrangement verlengd met een jaar. De meeste leerlingen schakelen vanuit klas 2 naar de bovenbouw van het VMBO in de stamschool. In het bovenbouw (examentraject) komt schakelen nauwelijks voor.

2.3. Examens

Examenkandidaten en niveau

	Basis	Kader	Theoretisch	Entree (MBO1)
2014-2015	7	5	12	
2015-2016	3	9	13	
2016-2017	5	7	15	
2017-2018	4	4	10	18

In de bovenstaande tabel zijn de aantallen vermeld van de leerlingen die daadwerkelijk het eindexamen VMBO of de MBO ENTREE hebben gedaan. Twee kandidaten Theoretische leerweg deden een gespreid examen. Door omstandigheden waren deze kandidaten niet in staat om in 2016-2017 een volledig programma te volgen. Eén candidate deed het tweede deel van een gespreid examen de andere candidate was vorig jaar moeder geworden en startte opnieuw aan klas 4, beiden behaalden een diploma VMBO TL.

De 18 kandidaten die het examen ENTREE hebben gedaan deden dit in twee groepen. Een groep is in februari gediplomeerd en de andere in juni. Dat heeft te maken met de verschillende instroommomenten. Er is een instroommoment bij de start van het schooljaar en een tweede in februari.

De Delta heeft veel baat bij de afspraak met DVC-Lammenschans dat alle examenleerlingen VMBO in het examenjaar ingeschreven staan bij DVC- Lammenschans. Naast de beperking van de administratieve last voldoet het aan de geldende exameneisen. Hierdoor ook aan de eisen van de Inspectie van het Onderwijs.

Schoolverlaters VMBO examens klas 4

	Geslaagd	Gezakt	%		MBO	HAVO	Anders: o.a. leerplicht/werken
2014	25	1	96		25	0	1
2015	23	1	96		22	1	1
2016	23	1	96		23	0	1
2017	26	1	96		24	1	2
2018	18	0	100		16	0	2

VMBO examens: SE, CE en eindcijfers (gemiddelden per leerweg)

Leerweg	Aantal kandidaten	SE	CE	verschil	Eind (gemiddeld)
Basisberoeps	4	6.46	6.87	CE + 0.41	6.52
Kaderberoeps	4	6.76	6.58	CE – 0.18	6.70
Theoretisch	10	6.45	6.09	CE – 0.36	6.43

Bij de beschouwing per vak (hier niet vermeld) valt op dat slechts bij een examenvak het verschil tussen schoolexamen en centraal examen groter was dan 1.0. Dat was het geval bij VMBO TL Duits (CE-1.29 ten opzichte van SE). Een duidelijke verklaring was hier niet voor te geven. Enige verklaring die lijkt te kloppen is dat dit het gevolg is van het feit dat de groep uit slechts 4 kandidaten bestond en dat één slechte score (een kandidaat scoorde 3.4) deze waarde sterk heeft bepaald.

MBO-Entree traject

Aantallen leerlingen	Jongen	Meisje
22	18	4

Aanmeldende scholen en instanties

Aanmelders	Aantal leerlingen (Entree-traject)
VO scholen	9
VO-ISK	0
De Delta	3
Buitenkans	10
Totaal	22

Toeleverende scholen

Leverende scholen en overige instanties	Aantal leerlingen (Entree-traject)
Da Vinci College Locatie Lammenschanspark	8
VMBO Boerhaavelaan	7
Wellant College; Rijnsburg	1
Teylingen college KTS	1
Northgo	1
Andreas college Rijnmond	1
Adelbertcollege	1
Wellantcollege; Oegstgeest	1
Marecollege	1

Woonplaats leerlingen Kort- en Entree- traject

Woonplaats	Aantal leerlingen (Entree-traject)
Leiden	11
Leiderdorp	3
Voorschoten	0
Oegstgeest	0
Noordwijk	2
Katwijk	1
Leidschendam	1
Rijnsburg	1
Voorhout	1
Zoetermeer	1
Zoeterwoude	1

Uitstroomgegevens Entree

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 24 leerlingen in beeld geweest voor een ENTREE opleiding met diplomering. Van deze 24 leerlingen hebben 18 daadwerkelijk de ENTREE opleiding afgerond met een diploma. De profielen waarin examens werden gedaan en stage is gelopen zijn gevarieerd: vijf kandidaten voor het profiel verkoop en retail en vijf voor voeding en voedingsindustrie. Vier kandidaten kozen voor dienstverlening en zorg, twee voor bouw, wonen en onderhoud en verder was er een kandidaat voor logistiek en een voor mobiliteit. Zes kandidaten hebben een andere keuze gemaakt of waren door omstandigheden niet in staat om aan het examentraject deel te nemen of het vol te houden. De redenen hiervoor zijn divers en variëren van motivatieproblemen en angst tot drugsproblematiek en in aanraking zijn met justitie en de verplichtingen die daaruit voortvloeien.

2.4. Gerealiseerde onderwijstijd

Na omrekenen van uren naar klokuren zijn de onderwijstijden berekend. Hierbij kan aangemerkt dat elke vorm van lesuitval is geregistreerd. Lesuitval is pas ontstaan als er binnen de personele bezetting voor de desbetreffende dag geen mogelijkheid meer was om de les op te vangen.

Tabel gerealiseerde uren

Bouw	Gemiddeld aantal uren	Opmerkingen
Onderbouw (t/m 2 ^e klassen)	985	
Bovenbouw (3 ^e klassen)	940	
Bovenbouw (4 ^e examenklassen)	750	Examenjaar is een korter jaar

De Delta voldoet in de onderbouw klassen bijna aan de norm van 1000 klokuren. Hoge verzuimcijfers bij personeel hebben geleid tot uitval van lessen. Voor de derde en vierde klassen wordt de geldende norm ruim ruimschoots gehaald. De norm is voor 4 VMBO jaren 3700 uren.

2.5. Kwaliteitszorg/tevredenheidsonderzoeken

In het kader van kwaliteitszorg is in het schooljaar 2017-2018 één tevredenheidsonderzoek afgenomen. Het onderzoek dat is afgenomen is het leerling tevredenheidsonderzoek (LTO) met het accent op veiligheid. Dit onderwerp verdiende extra aandacht naar aanleiding van het vorige LTO waarbij enkele vragen over veiligheid zorgelijk laag scoorden. In navolging op die scores is in alle klassen extra tijd en begeleiding ingezet op dit onderwerp. Dat is gedaan via TOPs! lessen en SOVA lessen waarbij twee mensen in de klas deze lessen verzorgden. Mentoren in de onderbouw hadden tevens een mentoruur met de klas.

Leerlingen Tevredenheid Onderzoek: veiligheid (april 2018)			
		Respons	%
Aantal respondenten 2018 (van de 93 leerlingen, onderbouw)		74	80%
		2017	2018
Vragen		Score	Score
	Gemiddelde score	5,36	6,57

Het onderwerp veiligheid was een logisch onderwerp als vervolg op de onderzoeken en ervaringen om extra aandacht aan te besteden. Alle aspecten van veiligheid worden in een werkgroep meegenomen. Enkele resultaten tot heden: verbeteringen in de veiligheid aan het gebouw; extra aandacht in de week tegen het pesten; initiatief tot samenwerking met andere scholen o.a. PC Hoofthcollege; training omgaan met agressie en boosheid staat geprogrammeerd; incidentenregistratie en afhandeling verbeteren.

Verder moet ook een nieuw veiligheidsprotocol opgesteld. Op het programma staan vervolgvactiteiten van de hierboven genoemde zaken en een update van het protocol veiligheid.

3. Extra ondersteuning

3.1. Inleiding

Het samenwerkingsverband gaat uit van basisondersteuning op iedere school die onderdeel is van het samenwerkingsverband. Soms is het voor een leerling nodig dat er extra ondersteuning ingezet wordt. Het samenwerkingsverband maakt onderscheid tussen extra ondersteuning binnen de reguliere scholen, bovenschools bij tussenvoorziening De Delta of extra ondersteuning binnen het speciaal onderwijs. Extra ondersteuning binnen de reguliere scholen gaat via Loket passend onderwijs en extra ondersteuning binnen het speciaal onderwijs gaat via de ACT. De richtlijnen en criteria voor de verschillende vormen van extra ondersteuning staan beschreven op de website van het samenwerkingsverband.

3.2. Procedures voor aanvraag extra ondersteuning

Begeleiders Passend Onderwijs (bpo'er) worden op iedere reguliere school ingezet. Scholen maken zelf afspraken met de bpo'er over hun inzet.

De permanente commissie leerlingzorg (PCL) is de commissie die namens het bestuur van het samenwerkingsverband arrangementen toewijst te weten:

- Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) voor het VSO
- Toelaatbaarheidsverklaringen voor het praktijkonderwijs
- Delta arrangementen
- Plusarrangementen

Het samenwerkingsverband heeft er voor gekozen om het traject van advisering en toewijzing te scheiden. De adviezen worden opgesteld door:

- ACT voor de TLV's VSO
- Adviescommissie PO-VO voor de TLV's praktijkonderwijs en de onder-instroom van de Delta.
- Het Loket passend onderwijs voor de zij-instroom van de Delta en de plusarrangementen.

3.3. Inzet Begeleiders Passend Onderwijs

Ieder schooljaar brengen de scholen in beeld hoeveel leerlingen begeleid zijn door de Begeleider Passend Onderwijs. Dit doen zij door het indienen van de OPP's in Onderwijs Transparant. De orthopedagoog van de PCL beoordeelt samen met de orthopedagoog van de AED, steekproefsgewijs de kwaliteit van deze OPP's.

Naast deze begeleiding bieden de BPO-ers, afhankelijk van de wens van de school, ook incidenteel lichte ondersteuning aan leerlingen.

School	Vestiging	Aantal OPP 2015-2016	Aantal OPP 2016-2017	Aantal OPP 2017-2018
Adelbert College		12	9	15
Bonaventura College				
	Burggravenlaan	6	2	5
	Boerhaavelaan	gg	10	6
	Mariënpoolstraat	4	5	2
	Roelofarendsveen	7	14	gg
Da Vinci College				
	Kagerstraat	6	7	8
	Lammenschans	5	12	5
	Leonardo	13	14	8
De Delta		17	28	17
Teylingen College	Duinzigt	16	14	gg
Mare College		11	19	12
Rijnlands Lyceum				
	Oegstgeest	12	15	7
	Wassenaar	9	7	gg
Stedelijk Gymnasium				
	Athena	16	13	14
	Socrates	13	10	13
Visser 't Hooft Lyceum				
	Kagerstraat	21	18	11
	Leiderdorp	6	10	gg
Vlietland College		8	4	4
Waterland		15	28	14
Wellant College		8	10	7
Totaal		205	249	148

3.4. Aantallen adviescommissie PO-VO

Aanmeldingen PO-VO	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018
SBaO	70	61	56
Bao	238	238	55
SO	1	0	0
Natest VO	12	4	14
Buiten de Regio	18	13	1
Totaal	339	316	126

Adviezen	2015 - 2016	2016 - 2017	2017-2018
VMBO	70	63	2
VMBO-LWOO	129	111	5
VMBO (- LWOO) screening	75	70	61
Praktijkonderwijs	63	63	48
Cluster 2	–	–	
Cluster 3	–	–	1
Cluster 4	–	–	1
Blijft op Bao	1	2	6
Overig	1	0	2
Totaal	339	316	126

3.5. Aantallen Plusarrangementen/ zij-instroom De Delta

Nog in onderzoek, wordt later aangevuld.

3.6. ACT opdracht en aantallen

3.6.1 Wettelijke opdracht ACT

Per 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingegaan. Elk samenwerkingsverband is vanaf die datum verplicht, op grond van artikel 17a lid 6 onder C van de wet op het voortgezet onderwijs, een toelaatbaarheidscommissie in te richten t.b.v. het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor plaatsing van leerlingen in het VSO (Cluster 3 en 4). Het samenwerkingsverband heeft derhalve ook een dergelijke commissie ingesteld.; de Adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (ACT)

De taken van de ACT zijn:

- het uitbrengen van advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van de “onder zijn verantwoordelijkheid vallende” leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs.
- het monitoren van de toegekende en niet toegekende aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO.
- de ACT is een onafhankelijke commissie.

De samenstelling van de ACT in 2017-2018 was:

- Mw. drs. Maaike Swart, voorzitter
- Mw. drs. Marieke Schackman
- Mw. drs. Mandy van Leeuwen (AED)

De ACT wordt secretariael ondersteund door Henriette Tromp

3.6.2 Aantallen ACT

In het schooljaar 2017-2018 zijn 192 TLV's afgegeven. Hieronder waren 125 nieuwe aanvragen; leerlingen die voor de eerste keer op het VSO onderwijs gaan volgen. Hiervan hebben 41 leerlingen de overstap van het VO naar het VSO gemaakt en komen 84 leerlingen uit het PO. Het aantal reeds

Iopende TLV's is 205 (afgegeven vóór schooljaar 2017-2018).

Geldigheid afgegeven TLV's	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Tot 01-08-2017	54	79	2	
Tot 01-08-2018	5	106	33	8
Tot 01-08-2019	6	58	40	28
Tot 01-08-2020	7	16	51	34
Tot 01-08-2021		9	10	44
Tot 01-08-2022		3	3	41
Tot 01-08-2023			2	21
Tot 01-08-2024			2	16

Aanvragende VSO school en aantal aanvragen	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Leo Kanner College	15	87	33	36
Leo Kanner School	16	51	23	30
PC Hooft College	14	21	15	31
Korte Vlietschool	17	42		
De Thermiek	10	27	13	30
PI de Brug	3			
Curium		1	3	2
Het Metrum			17	19

Aanvragende VO school en aantal aanvragen	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018
VMBO Boerhaavelaan	2	3	4	
Da Vinci College Lammenschans	3	5	7	5
Bonaventura College Roelofarendsveen		1	1	2
Bonaventura College Burggravenlaan		1	1	
Bonaventuracollege Boerhaavelaan				6
Bonaventuracollege Mariënpoolstraat	1		3	3
Wellant College	3	4	1	4
Het Waterland	4	2	3	4
Vlietland College	1		1	
Stedelijk Gymnasium	3	4		1
Visser ´t Hooft Lyceum		2	1	1
Visser ´t Hooft Lyceum Leiderdorp			1	
Rijnlands Lyceum Oegstgeest		1		
Mare College		1	3	2
Leonardo College		1		1
Teylingen College Duinzigt			3	3
Adelbert College			1	2

Aanvragende V(S)O school buiten het SWV en aantal aanvragen	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018
Bernardusschool Den Haag	1	1		
De Keerkring Zoetermeer	1	1		2
De Duinpieper	3	8	5	
Oeverpieper		1		1
Palmhuis	1			
VSO het Duin	1	1		4
Gomarusschool	1			
Kespercollege Gouda		1		
De Waterlelie Cruqius		4	1	1
Yulius het Tij		1		
OC Noord Amsterdam		1		
Pleysier College		1		1
Prisma		1		
De Zwaai, Drachten			1	
Parkschool			1	1
Altra College Bascule			1	

Aantal TLV's, uitgesplitst naar bekostigingsniveau	2014 2015	2015 2016	2016 2017	2017 2018
Categorie laag	91	240	124	171
Categorie midden	6	14	10	11
Categorie hoog	4	21	9	10

4. Ontwikkelingen, reflectie en aanbevelingen

Het schrijven van een jaarverslag biedt ruimte om terug te kijken op de inzet die het afgelopen schooljaar gedaan is. Wat zijn signalen, ontwikkelingen die gezien zijn en waar we als samenwerkingsverband mee aan de slag willen gaan. In dit hoofdstuk per onderdeel een beschrijving van een aantal van deze signalen.

4.1. Loket Passend Onderwijs

Wachlijstproblematiek VSO

Het Loket ervaart dat er onvoldoende plaatsen in het VSO zijn met name waar het zij instroom vanuit de reguliere scholen betreft. Niet alle leerlingen kunnen op de meest passende plek onderwijs volgen.

Aanbeveling

Analyse van de wachtlijst en initiëren van een dekkend aanbod. Voor beide zaken is regionale afstemming met de samenwerkingsverbanden Duin- en Bollenstreek, en Midden Holland Rijnland van belang.

Werkbezoeken PO VO

In de periode september t/m november hebben de VMBO scholen Da Vinci Lammenschans, VMBO Boerhaavelaan, Wellantcollege Oegstgeest, De Delta en Het Waterland de gelegenheid gegeven aan de vertegenwoordigers van het basisonderwijs om werkbezoeken af te leggen aan genoemde scholen. Het doel van de werkbezoeken is om in het kader van de nog te geven schooladviezen een juist beeld te krijgen van het onderwijs op en ondersteuningsmogelijkheden van de verschillende scholen. Ruim 60 vertegenwoordigers van het basisonderwijs hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

Aanbeveling

Gezien de positieve ervaringen adviseert het Loket Passend Onderwijs om deze werkwijze te verbreden naar alle scholen van voortgezet (speciaal) onderwijs van ons samenwerkingsverband. Het Loket Passend Onderwijs kan desgewenst faciliteren.

Adviseurs dichter op de school

Met het koppelen van vaste adviseurs aan de scholen is de ondersteuning van de individuele leerlingen verbeterd. Het is nog zoeken wat de rol van het Loket is bij het adviseren van de ondersteuningsstructuur van de school. Bij het introduceren van vaste adviseurs, mede mogelijk door formatie uitbreiding bij het Loket, zijn onvoldoende afspraken met de scholen gemaakt over de advisering van het Loket m.b.t. de ondersteuningsstructuur van de school.

Aanbeveling

Afspraken maken tussen Loket en scholen over de wijze van adviseren van de ondersteuningsstructuur van de school door het Loket Passend Onderwijs.

4.2. De Delta

Ook in 2017-2018 waren weer leerlingen geplaatst op Het Waterland met misschien wel potentie om VMBO te gaan doen. Deze leerlingen zijn begeleid via De Delta en gedurende het schooljaar is op basis van leervorderingen en ontwikkeling besloten of ze de overstap zouden kunnen maken naar?. Voor zes leerlingen bleek het mogelijk om de overstap te maken. In 2018-2019 blijft dit traject bestaan. Voor deze leerlingen is met het afbouwen van het VMBO B/K traject een situatie ontstaan waarbij een extra schoolverandering noodzakelijk wordt. In 2019 zal worden bekeken of voor deze leerlingen een beter traject ingezet kan worden.

Door de aangescherpte exameneisen vmbo b/k is het niet meer mogelijk om leerlingen bij De Delta examen te laten doen. Dit betekent dat leerlingen b/k altijd doorstromen naar de stamschool voor leerjaar 3 en 4. Consequentie hiervan is dat de onderbouw van De Delta goed moet aansluiten op de bovenbouw van de stamscholen om de overgang succesvol te laten zijn. Om dit te realiseren onderneemt De Delta een aantal activiteiten:

1. De onderbouw heeft gewerkt aan het versterken van LOB en aansluiting op het vmbo. het accent bij activiteiten waarin de leerlingen kennismaken met verscheidene vakgebieden. Op die manier hebben leerlingen meer inzicht en bagage op het moment dat ze een profiel moeten kiezen. Via deze lessen willen we bereiken dat de leerlingen beter zicht hebben op de profielkeuze die ze maken. De LOB lessen hebben een insteek waarbij leren via interesse wordt ingezet. De lessen zijn in een experimentele fase al gedraaid in enkele klassen van de onderbouw. Volgend schooljaar vindt verdere uitbreiding plaats. De eerste onderwerpen die zijn aangeboden: ICT vaardigheden en programmeren, fietsen maken/repareren, koken, design en ontwikkelen en sport (bootcamp).
2. In het kader van de ontwikkeling van nieuwe trajecten zal in het schooljaar 2018-2019 ook de band met de VMBO scholen worden aangehaald. Onderwerp van de contacten zal zijn: wat kan De Delta er aan doen om leerlingen zo succesvol mogelijk te laten doorstromen naar de stamschool. Doelen zijn dan dat de leerlingen de juiste profielkeuze maken en met de gewenste vaardigheden binnen komen. Kortom: een goede aansluiting realiseren en uitval risico's zo klein mogelijk maken.
3. Voor leerlingen op b/k/ niveau die ondanks ontwikkeling van een structuurklas ook in leerjaar 3 of 4 blijven uitvallen ontwikkeld De Delta maatwerktrajecten. Veelal gaat het om entreetrajecten omdat leerlingen niet instaat zijn of niet gemotiveerd zijn voor het eindexamen vmbo B/K. Voor veel leerlingen in de bovenbouw geldt dat het op school heel moeizaam verloopt en dat er allerlei (privé) omstandigheden zijn die alles nog moeilijker maken. De insteek van de nieuwe in te vullen trajecten is om zoveel mogelijk leerlingen kansen te blijven bieden en te voorkomen dat ze voortijdig school verlaten. Leerlingen van zowel intern als extern worden opgevangen in een instroom/reboundgroep en ontvangen eerst trainingen om vaardigheden te ontwikkelen waarmee ze verder kunnen in hun schoolcarrière dan wel in een stagetraject. Toewerken naar een diploma of ENTREE blijft eerste opzet. Om dit te realiseren wordt ook gewerkt aan de inzet van extra ondersteuningsmogelijkheden. Te denken valt aan inzet JGT, schoolmaatschappelijk werk en

extra begeleiding passend onderwijs.

- 4- Voor de leerlingen die, met of zonder diploma, De Delta verlaten wordt gewerkt aan trajecten van nazorg en begeleiding. Zo is er sprake van warme overdracht, gedurende het verblijf op De Delta wordt gewerkt aan oriëntatie en keuze (LOB). Trajectbegeleiders vanuit De Delta zijn actief voor hun oud leerlingen in het MBO. Onder andere via subsidie aanvragen wordt gezocht naar mogelijkheden om deze begeleiding uit te breiden.

4.3. PCL en ACT

4.3.1 PCL

Door de wisseling van directeur was de vanzelfsprekendheid in het functioneren van de PCL verminderd. Komend jaar wordt benut om te bekijken hoe de inzet van de PCL waardevol kan zijn zonder dat er sprake is van vertraging door bijvoorbeeld onnodige bureaucratie.

4.3.2 ACT

Procedurele en inhoudelijke toetsing

Het schooljaar 2017-2018 is het vierde jaar dat de ACT dossiers behandeld en TLV's afgeeft. Er is gestart met het afgeven van een TLV voor de gehele loopbaan betreffende de aanvragen voor cluster4 onderwijs. Dat houdt in dat het evaluatiemoment halverwege de schoolloopbaan is losgelaten. Deze keuze is gemaakt omdat er vanuit het swv voldoende vertrouwen is dat de scholen leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoefte is afgenomen, laten schakelen naar een vorm van regulier onderwijs. Daarnaast is er voor gekozen om alle her-TLV's die (nog) worden aangevraagd in de categorie laag, alleen procedureel te toetsen. Dit gebeurt door het secretariaat en de voorzitter.

Kwaliteit van de aangeleverde dossiers

Mede omdat de kwaliteit van de dossiers is verbeterd, is voor de voormalig cluster4 scholen afgesproken dat er geen her-TLV meer hoeft te worden aangevraagd. Voor de cluster3 scholen geldt dat nog niet omdat er bij de beoordeling voor de tweede TLV inzichtelijke uitstroominformatie nodig is, welke vaak nog lastig te formuleren is voor de scholen.

Ervaren knelpunten

Het aanbod in aantal van de dossiers wisselt sterk en is niet gelijkmatig verdeeld over het schooljaar. Hierdoor is de taakbelasting van de ACT leden wisselend. De behandeling van de dossiers met een aanvraag voor categorie midden en hoog is moeizaam omdat in beperkte mate informatie wordt toegevoegd die wijst op de benodigde ondersteuning. Daarnaast bestaat er een verschil in visie op de basisondersteuning passende bij categorie laag tussen ACT en Thermiek wat maakt dat de advisering betreffende deze aanvragen tot een verhoudingsgewijs forse tijdsinvestering van de leden leidt.

Aanbevelingen

- Werkwijze van de ACT vastleggen;
- Concreet en uitgebreid onderbouwen wanneer het advies afwijkt van de aanvraag;
- Richtlijnen aanpassen naar de huidige criteria;

- Ontwikkelen vernieuwde werkwijze behandeling aanvragen midden en hoog
- Bestendinging aanleveren transitie-informatie cluster 3 bij aanvraag her-TLV